

**Kviečiame teikti mokslo tiriamuosius straipsnius specialiajam
Vilniaus universiteto tarptautinio mokslo žurnalo „Knygotyra“ tomui**

Tomas skiriamas profesoriaus Vlado Žuko (1925–2014) gimimo 100-osioms metinėms
Sudarytojai prof. habil. dr. Domas Kaunas ir doc. dr. Tomas Petreikis
Mokslinius straipsnius lietuvių ir anglų kalbomis teikti iki 2025 m. sausio 10 d.

Specialusis 85 tomas bus publikuotas 2025 m. gruodžio mėn.

Knygotyros, bibliografijos, bibliotekininkystės ir jiems artimi informacijos bei komunikacijos mokslai, XX a. antroje pusėje augdami Baltijos, Rytų, Vidurio ir Šiaurės Europoje, rėmėsi į svarbias asmenybes. Kiekvienoje šalyje, nors ir nevienodomis sąlygomis, kūrėsi nacionalinės mokslo mokyklos, buvo rengiami bibliotekų sektoriui reikalingi specialistai, gausėjo ir tobulėjo informaciniai ištekliai, formavosi mokslo žurnalai, telkę ir vieniję tyrėjų kolektyvus. Vienas iš žymiausių to laiko Lietuvos mokslininkų ir pedagogų buvo Vilniaus universiteto profesorius, habilituotas humanitarinių mokslų daktaras, „Bibliotekininkystės ir bibliografijos klausimų“ bei „Knygotyros“ mokslo žurnalų atsakingasis redaktorius ir redaktorių kolegijų narys Vladas Žukas (1925–2014). Profesorius aktyviai dirbo knygotyros, bibliografijos, kultūros tyrimų srityse, iki pašalinimo iš prioritetinės pozicijos buvo tarybinių metų bibliofilijos sąjūdžio vienas iš iniciatorių ir vadovų, gilinosi į lietuvių dailininkų kūrybos kolekcionavimą. Šie interesų laukai formavo ir kitų iškilų mokslo kūrėjų asmenybes. Sudėtingomis ideologinių suvaržymų ir atskirties nuo Vakarų akademinio mokslo sąlygomis, kuriomis gyveno Baltijos, Rytų ir Vidurio Europos mokslo bendruomenės, stebina mokslo kūrėjų gebėjimas išlikti aktualiais ir kartu išlaikyti akademinį stuburą ginant mokslo ir nacionalinės kultūros gyvybingumą, interesų sklaidą ir brandą.

Mokslo kūrėjų rodomas pavyzdys skatina ne vien atsigręžti į praeities mokslo reiškinius, apmąstyti iškilų asmenybių palikimą ir indėlį į mokslinės minties raidą, bet kartu šiandienos tyrėjus orientuoja tęsti knygotyros, bibliografijos ir jiems artimų informacijos mokslų tyrimus.

„Knygotyros“ žurnalo specialiojo tomo tematikos

Knygotyros mokslas XX–XXI a. pr. Ištakos, raida, pasiekimai ir problemos. Mokslinės mokyklos. Knygos istorija. Knygos ekonomika. Leidybos tyrimai ir statistika. Knygos ženklų teorija. Knygos kultūra. Knygos sociologija. Knygos menas. Skaitymo tyrimai. Spaudos paveldas. Dokumentinė komunikacija. Šiuolaikinė mokslo ir studijų situacija Baltijos, Rytų, Vidurio ir Šiaurės Europos šalyse.

Bibliografijos mokslas, taikomoji veikla ir studijos XX–XXI a. pr. Ištakos, raida ir pasiekimai. Paradigmų kaita. Informacijos išteklių rengimas. Taikomieji bibliografijos mokslo darbai ir veiklos. Nacionalinė bibliografija. Mokslo komunikacija. Bibliotekų informacinės technologijos ir sistemos. Informacinis ir medijų raštingumas. Šiuolaikinė mokslo, studijų ir profesinio lavinimo situacija Europos šalyse.

Mokslo kūrėjai ir jų palikimo įprasminimas. Mokslo kūrėjai (samprata, išskirtinumai ir reikšmė). Dvasinės ir kultūrinės saviraiškos polinkiai (hobis) kaip asmenybės brandos požymis. Gyvenimo, tyrimo proceso ir tiriamųjų darbų paveldo išsaugojimas. Rankraštinio ir spausdintinio paveldo telkiniai. Memorialinė atmintis. Mokslininko asmeninė biblioteka ir išsaugojimas. Bibliofilija ir jos poveikis knygotyrai, bibliografijai ir bibliotekininkystei. Šiuolaikiniai informacijos ir komunikacijos mokslo istorijos tyrimų poreikiai.

Aktualiais klausimais teirautis specialiojo tomo sudarytojų šiais kontaktais:

Prof. habil. dr. Domas Kaunas, „Knygotyros“ žurnalo vyriausiosios redaktorės pavaduotojas,
Vilniaus universitetas, el. p. domas.kaunas@kf.vu.lt

Doc. dr. Tomas Petreikis, „Knygotyros“ žurnalo redaktorių kolegijos narys, Vilniaus universitetas, el. p. tomas.petreikis@kf.vu.lt, tel. +37067340401

Straipsnius teikti per Vilniaus universiteto leidyklos žurnalų platformą (OJS):

<https://www.zurnalai.vu.lt/knygotyra/about/submissions>

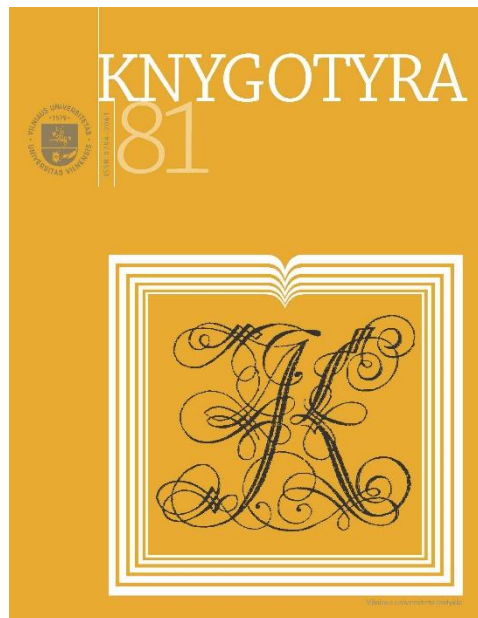
Apie profesorių habilituotą daktarą Vladą Žuką

Gimė 1925 m. balandžio 18 d. Pakiršinio k. (Baisogalos valsč.) ūkininkų Jono Žuko ir Onos Liaudanskaitės šeimoje, mirė 2014 m. kovo 26 d. Vilniuje, palaidotas Antakalnio kapinėse. Pokariu baigė Kauno suaugusiųjų gimnaziją, 1946–1951 m. studijavo Kauno ir Vilniaus universitetuose lietuvių filologiją. Studijuodamas 1947–1949 m. Baisogalos apylinkėse užrašinėjo tautosaką, sudarė kelis tautosakos rinkinius, susidomėjo meno kolekcionavimu. Vilniaus universiteto Istorijos-filologijos (po 1968 m. – Istorijos) ir Komunikacijos fakultetuose 1951–1992 m. dėstė įvairias bibliografijos disciplinas. Filologijos mokslų daktaras (1972 m; 1993 m. nostrifikuotas filologijos mokslų habilituotas daktaras). Vilniaus universiteto profesorius (1980), Bibliotekininkystės katedros vedėjas (1964–1967), Lietuvos knygų rūmų Lietuvių spaudos retrospektyviosios bibliografijos skyriaus vedėjas (1991–1992). Žurnalo „Bibliotekininkystė ir bibliografijos klausimai“ (t. 5–7, 1967–1969) atsakingasis redaktorius ir „Knygotyros“ (1985–1991) redaktorių kolegijos narys. Profesorius, išėjęs į rentą, nenutraukė akademinės veiklos. Paskelbė apie 700 straipsnių ir daugiau kaip 20 knygų lietuvių bibliografijos, knygos, bibliotekų, literatūros, periodikos istorijos tyrimų, atsiminimų apie knygos veikėjus, rašytojus ir menininkus publikacijų, šaltiniotyrynių darbų, paliko atsiminimų apie tėviškę. Parengė personalinės bibliografijos rodyklių. Dalyvavo koordinuojant bibliografijos ir kraštotyros veiklą, bibliofilijos klubinėje veikloje, kolekcionavo Lietuvos dailininkų kūrybą. Už nuopelnus Lietuvos bibliotekininkystei jam 1994 m. suteiktas Lietuvos bibliotekininkų draugijos garbės

nario vardas, už imperinės Rusijos įvesto spaudos lietuviškais rašmenimis draudimo tyrimus jo panaikinimo 100-mečio proga apdovanotas Felicijos Bortkevičienės kalbos premija (2004). Platus profesoriaus interesų laukas ir dėmesys bibliografijos, knygotyros, bibliotekininkystės, bibliofilijos problemoms skatina atsigręžti į šių mokslų raidą ir vaidmenį šiuolaikinėje tinklaveikos visuomenėje. Aktyviai bendradarbiavo su Baltijos šalių Latvijos, Estijos ir Lenkijos mokslininkais, palaikė ryšius su baltarusių, rusų ir bulgarų bibliografais, bibliotekininkais ir etnologais tyrėjais.

Apie tarptautinį mokslo žurnalą „Knygotyra“

„Knygotyra“ yra recenzuojamas deimantinės atvirosios prieigos tarptautinis mokslinis žurnalas, nepertraukiamai leidžiamas nuo 1961 metų, skirtas tarpdisciplininiam knygos ir kitų dokumentinių medijų, taip pat ir skaitmeninių, tyrimams. Žurnalo tematika apima knygos mokslų teoriją ir metodologiją, knygos istoriją, istoriografiją ir šaltiniotyra, tradicinės ir skaitmeninės leidybos, medijų raštingumo ir skaitymo, knygos meno, bibliofilijos, knygos paveldo tyrimus, knygos sociologiją, taip pat artimas knygotyrai giminingų humanitarinių ir socialinių mokslų šakas (epigrafiką, kodikologiją, bibliotekų ir bibliotekininkystės istoriją, bibliografiją, archyvistiką, dokumentotyra ir kt.). „Knygotyroje“ skelbiami originalūs moksliniai straipsniai (publikuojami pirmą kartą), mokslinės istorinių šaltinių publikacijos, analitinės knygų recenzijos, knygotyrai aktualių įvykių kronika.

„Knygotyra“ indeksuojama „Elsevier Scopus“ duomenų bazėje (nuo 2018 m.) ir yra įtraukta į „Web of Science“ (nuo 2024 m.) referuojamų leidinių sąrašą.

Daugiau apie „Knygotyrą“ skaitykite <https://www.zurnalai.vu.lt/knygotyra>

Bendrieji žurnalo redakcijos kontaktai:

Vyriausioji redaktorė prof. dr. Aušra Navickienė, el. p. ausra.navickiene@kf.vu.lt

Atsakingasis sekretorius doc. dr. Kšištof Tolkačevski, el. p. ksistof.tolkacevski@kf.vu.lt